

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НЕОФИТ РИЛСКИ“-ГР.ГАБРОВО

План- конспект

на урок по по четене – трети клас /26.11.2018 г./

учебник на издателство Просвета Плюс

Тема: „ Катето и Шарко“ – Тая Касабова

Вид: Урок за упражнение

Цели:

Образователни:

- Учениците да осмислят по-задълбочено художествения текст и да вникнат в нравствено-естетическото съдържание на творбата.
- Да се усъвършенства умениято за възприемане и интерпретация на авторова приказка.
- Да се усъвършенства четивната техника.

Възпитателни:

- Да се съдейства за формирането на качества като честност, доброта, толерантност.
- Да се стимулира читателския интерес на учениците.

ЯДРО: Социокултурна и литературна компетентност – общуване с художествената творба, инициативност, извличане на информация от текст, обвързване на информация от различни източници, защитаване на собствено мнение, прилагане на интерактивни методи на обучение , работа по групи.

Цели:

- Да се усъвършенства умениято за възприемане и интерпретация на авторова приказка.
- Да се усъвършенства четивната техника.

Компетентности като очаквани резултати:

- Проследява взаимоотношенията между героите.
- Съпоставя постъпките на героите и нравствените им качества.
- Открива логически акценти в художествения текст.
- Чете с разбиране. Изразително четене

Предварителна подготовка: план-конспект на урока, презентация

Ход на урока

Организационна част

Поздрав. /Следва проверка на домашната работа, която е свързана с предходния час върху същото произведение. Оценка на домашната работа - мисловни карти /МК/, направени предходния час. Работата по тях продължава и втория час/.

- Да играем на асоциации! Аз ще назовавам изучени произведения, а вие ще казвате по една дума-асоциация, с която сте ги запомнили! / Произведенията са включени в презентация./
- Най-често срещаните асоциации бяха обич, добро, приятелство. Миналия час се запознахме с приказката „ Катето и Шарко“. Кажете думи-асоциации!
- Кой е авторът? Какво знаете за нея? /журналист, писател, произведения/.

Обявяване темата на урока

- Този час отново ще работим върху тази приказка. Ще проследим постъпките на героите, техните взаимоотношения, ще разсъждаваме върху техните качества.

Основна част

- Нека си припомним приказката! / верижно четене/
- Защо определихме произведението като приказка?/говорещия Шарко; фонтанчето, от което нощем потича захарен сироп; началото; щастливият край/
- Погледнете МК /мисловна карта/. Как озаглавихме първия епизод от развитието на действието? / „Сладкото площадче“ /
- С какви цветове авторката рисува къщите от площада? А тези думи какви са като части на речта? А с кои ПИ можем да обобщим всичките тези цветове? /светли, сладки, бонбонени/
- Защо според вас авторката е използвала тези цветове? Какво настроение иска да внуши на читателя?
- А в този първи епизод можем ли да открием сродни думи? / Целта е да се обърне внимание на правописа на ПИ „сладкото“/
- Каква е ролята на фонтанчето в тази приказка?
- Какво е „бронз“?
- Какъв е сиропът, който потича нощем от фонтанчето? /сладък-пресладък/
- А какво се постига с това допълване, на ПИ? /подсилване на вкус, качество /
- Как ще подсилим по подобен начин ПИ „солен, мъдър, вкусен/ ?
- Да се пренесем на площада, да притворим очи и да си представим как изглежда!
- Кой са главните герои в приказката?
- Как озаглавихме втори епизод?
- Защо децата отиват на площадчето?
- Кое отвлеча вниманието им?
- От кое изречение разбираме, че има проблем? Кога си задаваме въпроса : „Ами сега?“
- Каква е първата реакция на Катя? /бликнали сълзи/ А след това? /навела глава/ Как се чувства детето в този момент? /безпомощно/
- Коя е причината детето и Шарко отново да бъдат щастливи? /намерената чантичка/
- От кои думи разбираме, че Катя е щастлива? А Шарко?
- Кога Катя започва да се колебае? Преди да види разплаканото дете, или след това? А Шарко одобрява ли това?
- Кого виждат в този момент?
- Как се почувствало момиченцето, когато му върнали чантичката? Кой глагол го показва?
- Защо детето пропуска за благодари?
- А дали Катя и Шарко са очаквали благодарност? Докажете с текста.
- Прочетете, каква награда получават героите за благородната си постъпка?
- Вие сте читатели. Как се почувствахте, когато човечето възнаграждава постъпката на двамата герои?
- Каква е постъпката на главните герои? Назовете с една дума! /смела, благородна/
- Нека още направим още 4 клона на МК – за главните и за второстепенните герои в приказката, за описание на „Сладкото площадче“! Ще определим какви качества притежават героите. Изберете кой ще бъде секретар и ще записва, кой ще задава въпроси, кой ще изразява общото мнение.

/ Децата са разделени на 3 групи. Започват работа по групи.

I - Катя ;

II – Шарко;

III – второстепенни герои; площадче – СИ, ПИ;

- Вашата задача е да откриете и запишете второстепенните герои и да определите за всеки от тях по 1-2 ключови думи и асоциации;

/Време за работа – 5 мин. Всяка група разполага с листчета за записване на ключови думи и асоциации. След като работата по групи приключи, всяка група представя ключовите думи, учителят ги записва, групира ги и всички ги нанасят в МК/

- Нека отново се върнем в края на приказката. Представете си, че човечето отсъства като герой и приказката завършва с изречението: „ А то така се зарадвало, че дори забравило „благодаря“ да каже“. Какъв би бил подходящия край на приказката? /работа по групи/

/Оценка на отговорите/

Работа с презентация. На слайд са записани 2 поговорки.

„Желаеш ли чуждото, загубваш и своето“

„Направи добро, отплата не чакай,
върви напред и то ще те чака.“

Учениците откриват подходящата и се аргументират.

Заключителна част

Анализ на свършената работа.

Домашна работа./довършване, „оживяване“ на МК/

Имало едно малко площадче, където се продавали най-сладките неща. Затова всички деца така го и наричали – „Сладкото площадче“. По средата му шуртяло фонтанче с бронзово дете и бронзов лебед. А наоколо имало красиви къщички. Розови, сини, лилави, оранжеви... И на всеки покрив – по едно петле. Ветропоказател.

Нощем от фонтанчето потичал сладък-пресладък сироп. Тогава едни човечета – сладкари, с бели шапки и престилки – запретвали ръкави. Цяла нощ се трудели в къщичките – и торти правели, и вафли с крем пълнели, и какви ли не още сладки неща.

Веднъж Катето и кучето Шарко отишли на „Сладкото площадче“. Там се трупали много деца – на всички им се искало да хапнат нещо сладко.

Катето и Шарко най-много харесали захарния памук.

Но тъкмо си купили, наблизко засвирила тръба:

– Тру-ту-ту! Тру-ту-ту!

По улицата марширували войници. Барабаните им думкали силно. Катя и кученцето затичали нататък. Но Катя толкова бързала, че изпуснала захарния памук на земята. Ами сега? Съзли бликнали от очите ѝ. Тя нямала други пари. Седнала на една пейка до фонтана и навела глава.

А Шарко – къде тичал, какво правил – върнал се с една чантичка. Малка-малка чантичка, нашарена с мъниста.

Отворили я, а вътре – пари!

– Къде я намери, Шарко? – извикала Катя. – Браво!

– Намерих я – въртял опашка Шарко. – На пътя беше.

Сега пак можем да си купим нещо! Искам вафличка с крем!

– А пък аз – захарен памук! – облизала се Катя.

Изтичали до най-близката къщичка. Но щом стигнали, Катя се спряла замислена.

– Хайде, купувай! – подканило я кученцето. – Защо стоиш?

– Знаеш ли, Шарко, не бива. Тия пари не са наши!

– Как така не са наши? Нали ги намерихме?

– Намерихме ги, но са чужди. Някое дете си е загубило чантичката.

– Вярно, не е честно! – замислил се и Шарко.

Погледнали към другите деца и видели: върви момиченце и плаче.

Ето на кого е чантичката! Изтичали и му я дали. А то така се зарадвало, че дори забравило „благодаря“ да каже.

Поели Катя и кученцето към вкъщи. Тогава от последната лилава къщичка се показало човече. То било от ония малки човечета, които нощем работели на „Сладкото площадче“.

– Чудесно е, че помогнахте на момиченцето – рекло човечето. –

Аз всичко видях! Заповядайте подарък от мене!

На Катя човечето дало най-пухкавия захарен памук,

а на Шарко – дълга-дълга вафла с розов крем.

Усмивнал се малкият сладкар и бързо изчезнал в къщичката.

По Тая Касабова

(Стоянка Христова Джаклова) (24.11.1922), белетрист, журналист. Родена в Нови Искър. Завършва СУ "Св. Кл. Охридски", социални науки, и школа по журналистика при СБЖ. Омъжена. Редактор в Детската редакция на Радио София и на детския вестник "Другарче". Член на СБЖ и на СБП. Книги за деца: "Великан" (разкази), "Разкази за едно малко момче", "Аленото гребенче" (приказка), "Синеочка" (приказка), "Червеното кълбенце" (приказки), "Три хубави думи" (приказки), "Калинка гълъбът" (разкази и приказки за деца) и др.; публикации в детски списания и вестници. Ползва немски и руски език. София 1504 бул. "Янко Сакъзов" 60, тел. 44-67-46.

ТАРАЛЕЖЧЕТО

Таня Касабова

Катето се сприятели със съседското момиче Верка. От сутрин са заедно. Има ли нещо интересно - бързат да си го кажат една на друга. Ето и днес Катето едва се беше събудила и Верка дотича.

- Имам си таралежче! - Похвали се тя. - Татко го намерил в градината. Ела да го видиш.

Катето забърза след нея.

- Само че се пази! Да не те убоде с бодлите си - много са остри! - Предупреди я Верка.

Таралежчето наистина имаше на гърба си безброй остри бодли. Но беше много миличко. Вдигна муцунка и погледна с черните си очички право към Катето.

- Харесва те - каза Верка. - Ако искаш, мога да ти го подаря. Друго ще допълзи в градината.

Катето веднага се съгласи да вземе таралежчето. Ще има да разказва за него. Нали не на всяко дете в града му се случва да види жив таралеж? Там таралежи не се разхождат по улиците.

Бащата на Верка сложи таралежчето в една картонена кутия и го занесе в двора на баба Дона. Нека Катето да му се порадва.

- Бабо, таралежчето може да е гладно - засуети се около него Катето. - Какво да му дадем?

Сипаха му в паничка мляко. Сложиха в кутията една голяма червена ябълка и го оставиха да свиква с новата си квартира.

Следобед Катето отиде да види какво прави гостенчето.

Гледа -. Кутията обърната ! Таралежчето избягало . Изпило млякото Няма я и Червената ябълка.

- Къде е отишло? - Погледна Катето наоколо.

А-а, ето къде било! Промъкна се в тревата. А на гърба му червената ябълка!

"Сигурно отива да занесе ябълката на майка си" - помисли си Катето и каза:

- Е, щом искаш да зарадваш майка си, таралежче - върви! Няма да те спирам!

Таралежчето изпухтя като малък локомотив, затупа с късите си крачета и продължи по пътеката.

Катето гледаше след него и се чудеше: как ли е сложило ябълката на гърба си?

- Търкаляло се е, докато я набучи на бодлите си - обясни вечерта баба и. - Хитри са те таралежите!